

නුවර කන්ද විහාරයේ ඓතිහාසිකත්වය

කේ.එස්.එන්.කේ කරුණාදාස, කේ.එම්.එස්.ආර් කුලතුංග¹⁰

වයඹ පළාතේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ වාරියපොල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ව නැවිය ග්‍රාමනිලධාරී වසමේ නුවර කන්ද ඓතිහාසික විහාරස්ථානය පිහිටා තිබේ. මෙම විහාරස්ථානයට උතුරින් අමර උදාගමල දකුණින් අමුණුගමල නැගෙනහිරින් දැදුරු ඔය, බටහිරින් නැවිය ග්‍රාමය පිහිටා තිබේ. ස්වාභාවික ගල්ලෙන් සහිත ව උස් බිමක පිහිටා ඇති මෙම විහාරස්ථානයේ කටාර සහිත ලෙන් හයක් හඳුනාගත හැකි වේ. ඉන් ලෙන් තුනකින් වැදගත් සාධක පුරාවිද්‍යාත්මකව හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අතර ප්‍රාග් බ්‍රාහ්මීය අක්ෂර සහිත ලෙන්, කෘත්‍රිම ලෙස සකස් කළ ශිලා ඇඳත් ක්‍රිත්වයක්, ශිලාමය ජත්‍රපත් සහ හර්මිකාවක කොටස් වේ. ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් වන බිතුසිතුවම් ලෙන හා ශ්‍රී ලංකාවේ එකම දහයියා බුදුපිළිම සහිත ලෙන මෙම ස්ථානයට අයත් පුරාවිද්‍යාත්මක වශයෙන් වැදගත් සාධකයන් වේ. මෙම පර්යේෂණයේ මූලික පරමාර්ථ ලෙස නුවර කන්ද විහාරයේ ඓතිහාසිකත්වය සොයා බැලීම, පැරණි මානව විද්‍යාත්මක හා පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක විමර්ශනය, බිතුසිතුවම් ලෙන හා දහයියා බුදුපිළිම ලෙසේ භායනකාරක හඳුනාගනිමින් සංරක්ෂණයට අවධානය යොමු කිරීම දැක්විය හැකි ය. තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අපහසුතාවය, ජනප්‍රවාද නිසා පුරාවිද්‍යා හා ඓතිහාසිකත්වය යටපත් වී යාම, භෞතික බලපෑම් නිසා දත්ත විනාශ වී යාම හා සත්ත්ව ක්‍රියාකාරීත්වය, අනිසි ඉදිකිරීම් ආදිය පර්යේෂණය සීමා කිරීමට හේතු විය. පර්යේෂණයෙහි අරමුණු සාධනය සඳහා නුවර කන්ද පිළිබඳ ලිඛිත මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය, පූර්ව පර්යේෂණ වාර්තා අධ්‍යයනය, ක්ෂේත්‍ර ගත අධ්‍යයනය, මානවවංශ දත්ත ලබා ගැනීම, ක්ෂේත්‍ර ගත ව භායනකාරක හඳුනාගනිමින් සංරක්ෂණය කළ යුතු ස්ථාන හඳුනාගැනීම ආදිය සිදු කරනු ලැබේ. තවදුරටත් සිදු කෙරෙමින් පවතින මෙම පර්යේෂණයෙහි වර්තමානය වන විට ඓතිහාසිකත්වය සොයා බැලීම, මානවවංශ දත්ත ලබාගැනීම, සිතුවම් ලෙනෙහි හා දහයියා බුදු පිළිම ලෙනෙහි භායනකාරක හඳුනාගැනීම, සිදුකරන ලදී. නුවර කන්ද විහාරය මෙ රට මුල් ඓතිහාසික යුගය දක්වා දිව යන මානව සාධක සහිත මෙන් ම කාලානුරූපීව බොහෝ ඓතිහාසික සිදුවීම් සමඟ බැඳී පවතින සංධිස්ථානයක් වන බැවින් මෙම ස්ථානය සුරක්ෂිත ව පවත්වා ගෙන යා යුතු බව මෙහි දී හඳුනාගනු ලැබේ. /

ප්‍රමුඛ පද: නුවර කන්ද, භායන කාරක, බිතුසිතුවම්, දහයියා බුදුපිළිමය, ලෙන්

¹⁰ පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය, shashi359kulathunga@gmail.com.